

Wymagania edukacyjne z etyki dla klas V SP40 w Gdańsku

Zasady oceniania

- Ocenie podlegają wiadomości, umiejętności i postępy ucznia: rozumienie pojęć, rozpoznawanie i analizowanie problemów moralnych, formułowanie stanowiska, uzasadnianie, argumentowanie, kultura dialogu, odpowiedzialność w pracy zespołowej oraz realizacja zadań i projektów.
- Nie ocenia się światopoglądu, przekonań religijnych lub niereligijnych ani zgodności opinii ucznia ze stanowiskiem nauczyciela. Odmienne stanowisko nie obniża oceny, jeśli uczeń przedstawia je z szacunkiem i podejmuje próbę uzasadnienia.
- Nie ocenia się cech osobowości, w szczególności śmiałości, spontaniczności, temperamentu ani łatwości publicznego wypowiadania się. Udziału w dialogu nie utożsamia się z częstotliwością zabierania głosu.
- Uczeń może wykazać osiągnięcia w zróżnicowanej formie. Wymagania, język poleceń, czas pracy i forma odpowiedzi są dostosowywane do jego indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i psychofizycznych.
- Osiągnięcia rozpoznaje się systematycznie w toku całego okresu klasyfikacyjnego. Pojedyncza praca lub wypowiedź nie przesądza o ocenie, a ocena klasyfikacyjna nie jest automatycznie ustalana jako średnia ocen bieżących.

Sposoby rozpoznawania osiągnięć

- wypowiedź ustna lub pisemna, rozmowa kierowana, dyskusja i dociekanie filozoficzne;
- analiza przypadku, dylematu, tekstu kultury, materiału wizualnego albo sytuacji z życia codziennego;
- karta refleksji, mapa pojęć lub argumentów, komiks, plakat, praca twórcza;
- zadanie indywidualne, praca w parze lub zespole, drama, debata i prezentacja;
- projekt, doświadczenie edukacyjne, portfolio, obserwacja postępów i samoocena.

Samoocena wspiera refleksję nad uczeniem się, lecz nie jest samodzielną podstawą oceny klasyfikacyjnej. Uczeń otrzymuje informację zwrotną o mocnych stronach pracy, obszarach wymagających poprawy i sposobach dalszego rozwoju.

Klasa V

Zakres osiągnięć w klasie V

- rozpoznaje moralny wymiar prostych sytuacji; opisuje działanie za pomocą pojęć: decyzja, czyn, sprawca, intencja, skutek, emocja, wartość, cnota, obowiązek i odpowiedzialność;
- odróżnia fakt, opinię, wartość i powinność oraz dobro moralne od dobra pozamoralnego; rozważa znaczenie dóbr godziwych, użytecznych i przyjemnych;
- uzasadnia potrzebę szacunku dla godności człowieka, sprawiedliwości, prawdomówności, niekrzywdzenia i odpowiedzialności;
- wyjaśnia znaczenie dobra wspólnego w rodzinie, klasie i szkole; rozpoznaje znaczenie przyjaźni, zaufania, solidarności i wolontariatu;

- wskazuje konstruktywne i bezpieczne sposoby reagowania na konflikt, przemoc, cyberprzemoc i presję grupy;
- rozpoznaje własne prawa i obowiązki, znaczenie sumienia, autonomii, troski o zdrowie i szacunku do własnego ciała;
- podaje przykłady odpowiedzialnego korzystania z własności prywatnej i publicznej, wiedzy, pracy, technologii i cudzej twórczości;
- uzasadnia potrzebę ochrony przyrody i odpowiedzialnego traktowania zwierząt oraz prowadzi prostą rozmowę o wierze i niewierze z poszanowaniem przekonań innych osób;
- prowadzi prostą dyskusję: formułuje pytanie i stanowisko, podaje argument, słucha rozmówcy oraz może zmienić zdanie pod wpływem lepszego uzasadnienia.

Wymagania na poszczególne oceny w klasie V

Ocena	Wymagania edukacyjne
6 – celujący	Samodzielnie analizuje nowe, dostosowane do wieku sytuacje. Trafnie łączy pojęcia, wartości, intencje i skutki, tworzy rozwinięte argumenty i kontrargumenty oraz proponuje odpowiedzialne rozwiązania. Wykazuje szczególną samodzielność w dociekaniu i realizacji zadań.
5 – bardzo dobry	Bardzo dobrze rozumie omawiane zagadnienia, poprawnie stosuje pojęcia i samodzielnie rozpoznaje problem moralny. Formułuje logicznie uzasadnione stanowisko, dostrzega konsekwencje oraz odpowiedzialnie uczestniczy w dialogu i pracy zespołowej.
4 – dobry	Rozumie większość zagadnień, zwykle poprawnie stosuje podstawowe pojęcia, rozpoznaje typowe problemy i podaje adekwatny argument. Z niewielką pomocą porównuje możliwe działania i ich skutki.
3 – dostateczny	Rozpoznaje podstawowe wartości, pojęcia i prosty problem etyczny. Wyraża stanowisko i podejmuje próbę jego uzasadnienia; z pomocą analizuje konsekwencje i wskazuje bezpieczne lub odpowiedzialne działanie.
2 – dopuszczający	Przy znacznym wsparciu rozpoznaje moralny wymiar prostej sytuacji i pojedyncze podstawowe pojęcia, przedstawia krótkie stanowisko oraz wykonuje podstawowe zadania w dostępnej formie.
1 – niedostateczny	Mimo dostosowania wymagań, udzielonego wsparcia i możliwości uzupełnienia braków nie wykazuje minimalnych wiadomości i umiejętności pozwalających na ustalenie oceny dopuszczającej.